

14/10 - 95

Forsoning etter 50 år

■ Etter 50 år har to dødsfiender fra Østfronten gitt hverandre hånden. Olaf T. Lindvig fra Fåvang og Anatolij Rosjkov møttes ved skyttergravene utenfor St. Petersburg. For 50 år siden var Lindvig kompanisjef i Den norske legion. Rosjkov var underoffiser i Den røde armé.

Av Kristian Hosar

Lindvig og en gruppe andre tidligere krigsfrivillige på Østfronten var nylig på vennsbesøk i St. Petersburg. De aldri møtte mange av fiendene fra den gang. Nå var det tid for forsoning.

Hedret kamerater

Journalist Egil Ulateig fra Lesja var med frontkjemperne til de gamle krigsområdene og forteller om møtet mellom de tidligere fiendene i en stor reportasje i ukebladet «Vi Menn».

30 norske frontkjemper vednte tilbake til kampområdene ved St. Petersburg. De ville hedre sine falne kamerater og søke forsoning med veteraner fra Den røde armé. De vil også reise et monument over nordmennene som falt i kampene ved det daværende Leningrad.

I alt var 40 nordmenn med på turen, 15 av dem kvinner. Flere av dem hadde mistet sine menn i kampene ved Leningrad.

– Det ble et strålende møte med russerne, sier Lindvig til

GLT. Det ble absolutt et møte i forsoningens tegn. Lindvig hadde med sin kone og yngste sønn. Fru Lindvig har forøvrig mye av sin slekt fra St. Petersburg.

ste, viktige skrittet mot forsoning var tatt, skriver Ulateig.

På gravplassen

De norske frontkjemperne besøkte også den tidligere krigskirkegården i Krasnoje Selo. Det vesle gravstedet ble slettet etter krigen, men veteranene fant spor etter den gamle kirkegården der 154 frontkjemper - og tyskere - ble begravet.

Under en høytidelighet der russiske veteraner og historikere fra Forsoningssenteret var til stede, la nordmennene ned krans og holdt minnetale. Det var også kransnedlegging ved monumentet over de russiske falne i Urizk. En norsk frontkjemper, Sigmund Knutsen, la ned kransen sammen med russeren Rosjkov. – Vi hatet ikke de russiske soldatene. Vi hatet bolsjevismen, sa Knutsen. Russerne nikket.

Nordmennene hadde også med seg et stort parti klær til et barnehjem i området, og overrakte ellers mange gaver av ulike slag til russerne.

Omfavnet hverandre

– Krigen var over da Lindvig og Rosjkov møttes, skriver Ulateig i reportasjen. – De omfavnet hverandre. Det var tid for forsoning.

Etter krigen ble Rosjkov hedret som helt for sin innsats. Lindvig ble dømt for landssvik.

– Vi var soldater, sier de begge. – Vi forstår hverandre. Det er de som ikke opplevde krigens gru, som hater mest og lengst.

Det ble flere mektige forsoningsmøter mellom de norske og russiske veteranene. I et forsamlingslokale i Urizk, et kjent navn fra krigshistorien, var det stor sammenkomst. Et russisk guttekor underholdt, russiske jenter hadde turnoppvisning.

Det ble holdt et utall taler utover kvelden. En russisk veteran med brystet fullt av utmerkelser, sang sanger fra krigen, og det ble overrakt gaver.

– Alle var enige om at det før-

Kirkegården i Krasnoje Selo ble fullstendig slettet etter krigen. I dag er det trær og grønnsaker i området. Foto: Kristian Hosar.

Til fronten i 40 minus

Forrige gang Olaf Lindvig kom til Leningradfronten, var i februar i 1942, i 40 minusgrader. Karene ble forlagt ved det berømte Katarinaslottet.

– Jeg husker at russerne skrek på norsk i høytalere: Velkommen nordmenn, velkommen ut i skyttergravene! Der skal dere møte døden!

Gemyttene roet seg. Men legionærene tilgav aldri tysker-

ne at de brøt løftet om at de skulle settes inn på den finske fronten. I stedet avløste de den spanske Blaue Division.

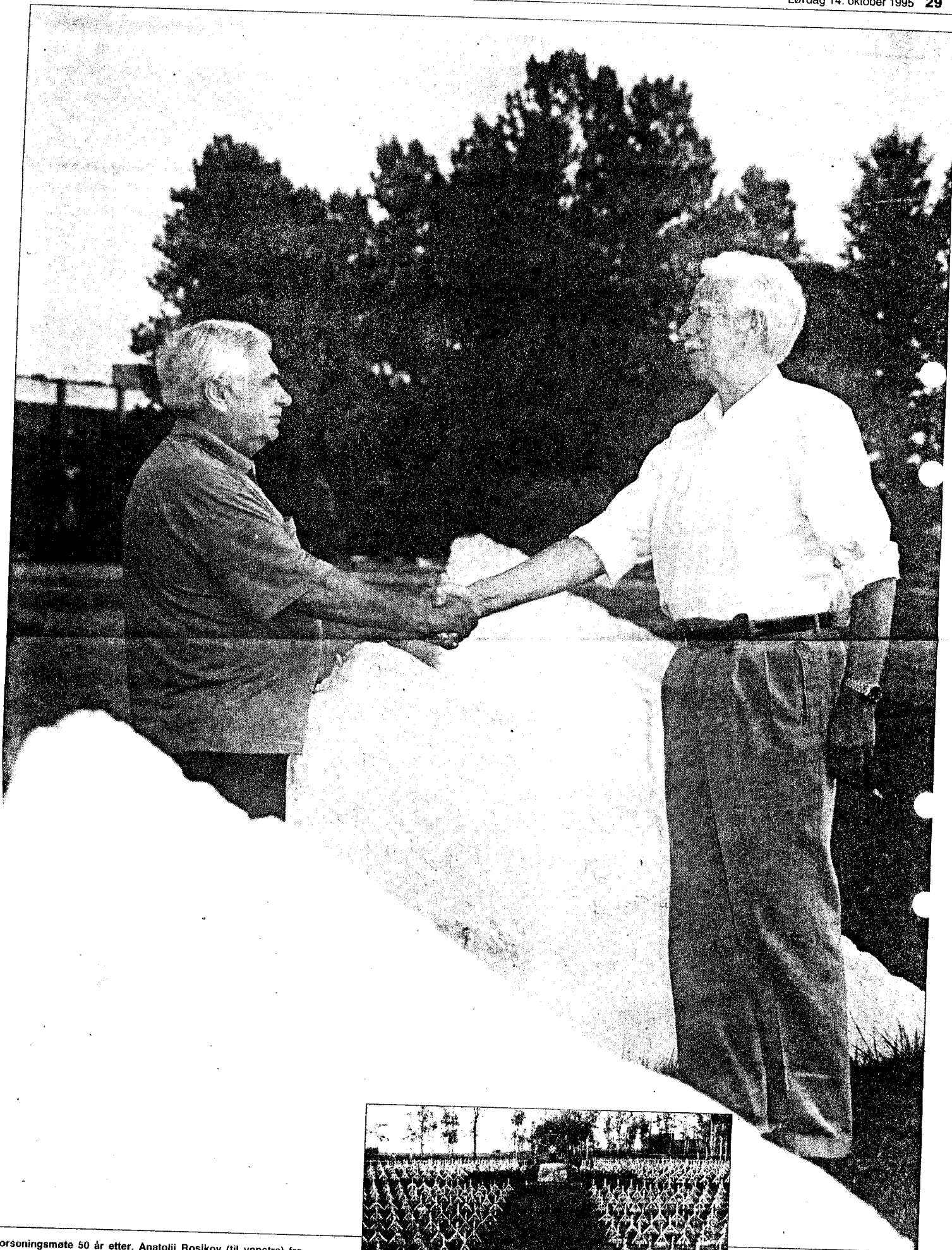
Belcirtingen av Leningrad varte i 900 dager. Trolig mer enn en million omkom, de fleste av sult.

Det ble stillingskrig i skyttergravene, med små og stundom blodige støt, skriver Ulateig i reportasjen.

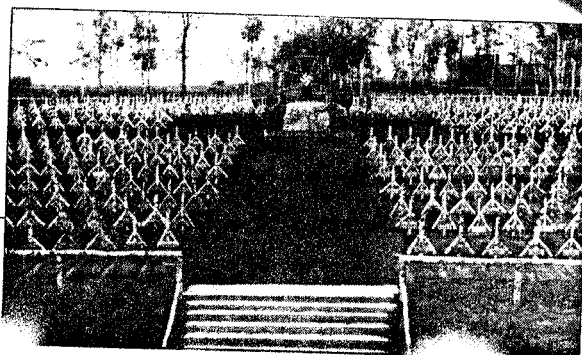
Første bud var å holde hodet lavt.

Legionen tok farvel med Østfronten 56. mars 1943. Da lå rundt 150 døde igjen på gravstedet i Krasnoje Selo. Hver grav var markert med et enkelt kors i bjørk.

Blant de falne var også gudbrandsdøler.

Forsningsmøte 50 år etter. Anatolij Rosjkov (til venstre) fra Den røde armé og Olaf T. Lindvig fra Den norske legion gir hverandre hånden. Stedet er ved de hvitmaltte steinene i Urizk, som forteller hvor fronten gikk gjennom landsbyen. Foto: Hans Hvide Bang.

Kirkegården i Krasnoje Selo da Den norske legion trakk seg ut.